

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
Дата на разясненията от УО: 12.03.2026 г.			
95.	02.03.2026 г.	<p>Уважаеми Дами и Господа,</p> <p>Моля за следните разяснения по процедурата:</p> <p>1. С оглед на изложеното в т. 13.1. от Условието за кандидатстване по процедурата: „По процедурата няма да се приемат за нови модели в предприятието:... преустановяване на използването на бизнес процес, преустановяване на възлагането на бизнес процес или изтегляне на продукт от пазара;“ и във връзка с въпрос 46/17.02.2026 г. и Ваш отговор: „... Следва да имате предвид, че ако предприятието до момента не е осъществявало/извършвало съответния бизнес процес за производство на стоки и/или предоставяне на услуги, а същият цялостно е бил възлаган на външен изпълнител, приложима би била по-скоро хипотезата за въвеждане на нов модел, свързан с нов бизнес процес за производство на стоки и/или предоставяне на услуги.“ моля да потвърдите, че е допустимо по процедурата да се кандидатства за въвеждане на нов модел, свързан с нов бизнес процес за производство на стоки, който досега не е бил осъществяван в рамките на предприятието поради липсата на необходимите за целите на реализацията му машини/оборудване, а е бил възлаган за изпълнение на външни изпълнители.</p> <p>2. Във връзка с изложеното в т. 13.1. от Условието за кандидатстване по процедурата: „По процедурата няма да се приемат за нови модели в предприятието:... концепция, прототип или модел на продукт, който все още не съществува;“, моля да дадете разяснение относно това, какво се визира за</p>	<p>1. Съгласно определенията, посочени по т. 13.1 „Допустими дейности“ от Условието за кандидатстване под нов модел, свързан с нов бизнес процес за производство на стоки и/или предоставяне на услуги следва да се разбира такъв, който до момента не е бил осъществяван от предприятието. В случай, че по проекта се заявява подкрепа за въвеждане на нов модел, свързан с нов бизнес процес за производство на стоки и/или предоставяне на услуги, в рамките на раздел „Допълнителна информация необходима за оценка на проектното предложение“ от Формуляра за кандидатстване, е задължително да бъде представена информация както за новия бизнес процес, който предприятието предвижда да осъществява и въведе в организацията на дейността си, в резултат от подкрепата по проекта, така и за досега осъществяваните от него и въведени в организацията на дейността му.</p> <p>Във връзка с горепосоченото, следва да е налице изпълнение на цитираното изискване, независимо от причината довела до това съответният бизнес процес да не е бил осъществяван от предприятието до момента.</p> <p>В допълнение, по отношение на цитираните примери в запитването за това какво няма да се счита за нов модел, обръщаме внимание, че „преустановяване на използването на бизнес процес, преустановяване на възлагането на бизнес процес или изтегляне на продукт от пазара“ е различно от това предприятието да започне самостоятелно да осъществява нов за него процес, който до сега не е осъществявало, а е възлагало на външен изпълнител. За целите на процедурата под цитираните ограничения следва да се разбира цялостно прекратяване/съкращаване на даден процес/производство на даден продукт, без да са налице допълнителни последващи действия.</p> <p>2. В т. 13.1 „Допустими дейности“ от Условието за кандидатстване е посочено, че „Доколкото новият модел, въведен в предприятието, следва да представлява въвеждане на иновация в дейността му, за целите на настоящата процедура Управляващият орган стъпва на основните характеристики на определението за иновация съгласно Наръчника от Осло 2018 (Oslo Manual 2018: Guidelines for</p>

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		<p>целите на процедурата под "прототип или модел на продукт, който все още не съществува".</p> <p>2.1. В същия контекст, моля да поясните, ако предприятие-кандидат има полезен модел/промишлен дизайн за конкретен продукт, който до момента не е бил произвеждан и предлаган от него, дали това се счита за прототип или модел на продукт, който все още не съществува.</p> <p>Предварително благодаря!</p>	<p><i>Collecting, Reporting and Using Data on Innovation, 4th Edition, OECD/Eurostat (2018), © OECD, European Union, 2018), и за целите на настоящата процедура възприема следното определение:</i></p> <p><i>Новият модел, въвеждан в предприятието, следва да представлява иновация на ниво предприятие и да е свързан с производство на поне една нова или подобрена стока и/или услуги, или с поне един нов или подобрен бизнес процес. В случай на нов или подобрен бизнес процес, същият следва да е насочен към производство на стоки и/или услуги.</i></p> <p><i>За да отговаря на така посоченото определение, новите или подобрени стоки, услуги и/или бизнес процеси, следва значително да се различават от предишните стоки, услуги и/или бизнес процеси на предприятието, както и да могат да бъдат предоставени на потенциалните потребители (по отношение на стоките и услугите) или да могат да бъдат въведени в употреба от предприятието (по отношение на бизнес процесите).“</i></p> <p>Под „концепция, прототип или модел на продукт, който все още не съществува“ за целите на процедурата следва да се разбира продукт, който се намира в ранен, непълен или експериментален етап на разработка и е предназначен основно за тестване, демонстрация или проверка на концепция, но не е достигнал достатъчна степен на завършеност, за да може реално да бъде произвеждан, предлаган на пазара или използван в дейността на предприятието.</p> <p>Съгласно Условието за кандидатстване новият модел, въвеждан в предприятието, следва да представлява иновация на ниво предприятие и да бъде свързан с нова или подобрена стока, услуга или бизнес процес, които значително се различават от предходните и могат да бъдат съответно предоставени на потенциални потребители или въведени в употреба от предприятието. В този смисъл продукти, които са само на ниво идея, концепция или прототип без достатъчна готовност за реално приложение, не попадат в обхвата на допустимата подкрепа.</p> <p>2.1. Наличието на полезен модел и/или промишлен дизайн за конкретен продукт само по себе си не означава, че продуктът представлява „прототип или модел на продукт, който все още не съществува“ по смисъла на процедурата.</p>

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
			<p>Посоченото ограничение се отнася до степента на реална завършеност и приложимост на продукта, а не до наличието на издаден защитен документ по интелектуална собственост. Следователно, когато продукт, защитен с полезен модел и/или промишлен дизайн, не е бил до момента произвеждан и предлаган от предприятието, но е в достатъчно зряла фаза, така че да може да бъде въведен в серийно производство и/или реално пазарно приложение, не следва автоматично да се приема, че попада в ограничението относно концепция, прототип или модел на продукт, който все още не съществува.</p>
96.	02.03.2026 г.	<p>Здравейте. Моля за следното разяснение.</p> <p>1. Ще се счита ли за нов модел следната идея: Фирмата се занимава с търговия на стоматологична техника. Има идея да предлага нова услуга - да направи мострена зала, в която стоматолозите безплатно да се обучават да изпробват стоматологична техника, която е нова за тях. Никой в България не предлага такава услуга до този момент. Желаяме по проекта да закупим техниката, като новата услуга ще бъде тестване на оборудването и провеждане на обучение за правилното и използване. Вече след обучението клиентите ни могат да си закупят оборудване предназначено за продажба (различно от оборудването, в мострената зала, което ще се ползва само за обучения. Може да предлагаме и директни обучения в клиниките. Реално в момента се предлагат много неща на пазара, но стоматолозите не могат практически да оценят възможностите на различните уреди и не могат да разберат каква би могла да е ползата за практиката им. Чрез закупените ДМА за тестване и обучение няма да се генерират приходи - те ще идват от продажбата на стоматологичното оборудване предназначено за продажба.</p> <p>2. Фирма с КИД 2008 [43.39] Други довършителни строителни дейности развива дейност в областта на изграждането на оптични мрежи. Процесът е следния: първо псе прави изкоп, слага се тръба, прекарва се кабела и монтира кутията със</p>	<p>1. и 2. Определенията за нов модел са представени в т. 13.1 „Допустими дейности“ от Условието за кандидатстване и в Приложение 10.</p> <p>Конкретно под нов модел, свързан с производство на нови стоки и/или услуги (нов продуктов модел), които значително се различават от предишните стоки и/или услуги, предлагани от предприятието, и които могат да бъдат въведени на пазара се разбира такива, които предприятието до момента не е произвеждало/предлагало. Във връзка с посоченото, в рамките на раздел „Допълнителна информация необходима за оценка на проектното предложение“ от Формуляра за кандидатстване, е задължително да бъде представена информация както за новите стоки и/или услуги, които предприятието предвижда да произвежда в резултат от подкрепата по проекта, така и за досега произвежданите от него.</p> <p>Отговорност на кандидата е отчитайки спецификите както на извършваната от него дейност и отделните етапи/процеси от нея, така и тази на новия модел, който предвижда да въведе чрез проекта, да определи какъв е конкретно видът на новия модел и да представи във Формуляра за кандидатстване необходимата информация и обосновка в потвърждение на избора си.</p> <p>По отношение изборът на коректна тематична област и подобласт на ИСИС, моля да се запознаете с отговор на въпрос № 85.</p> <p>В допълнение, следва да имате предвид, че в случай на избран режим „регионална инвестиционна помощ“, недопустими по процедурата са кандидатите, които са заявили подкрепа за дейност, попадаща в следните сектори:</p>

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		<p>сигнала. До сега е използвала техника под наем, тъй като не разполага със собствена. В повечето случаи, фирмата е извършвала ръчен изкоп. По проекта желае да закупи багер 2,5т. Със закупуването на багера услугата ще се подобри по следния начин: по-дълбок изкоп, по-бързо ще се работи и повече обекти ще може да вземе; има места на които не може да се копае на ръка и трябва багер. Ще се счита ли за нов модел, закупуването на техника, с която фирмата не е разполагала до сега, при положение, че се очаква качеството на услугата да се подобри? Дейността на фирмата би ли попаднала в Тематична област „Информатика и ИКТ“, подобласт "Комуникационни мрежи, включително безжични сензорни мрежи и безжична комуникация/управление", при положение, че фирмата изгражда мрежите, но не предоставя изцяло самата услуга (подизпълнител е на телекомуникационна компания)?</p>	<ul style="list-style-type: none"> - сектора на стоманата, лигнитата и въглищата; - сектор транспорт, както и свързаната с него инфраструктура; - производство, съхранение, пренос и разпределение на енергия и за енергийни инфраструктури; - сектора на широколентовия интернет. <p>Видно от горепосоченото ограничение съответствие със същото се доказва и проверява на база дейността, за която се заявява подкрепа в рамките на проекта, а не на база основната икономическа дейност, осъществявана от кандидата. Следва да имате предвид и че в рамките на даден четирицифрен код могат да попадат както допустими, така и недопустими дейности.</p> <p>Обръщаме внимание също така, че посоченият от кандидата код 43.39 „Други довършителни строителни дейности“ по КИД-2008 не съдържа описаните дейности по изграждането на оптични мрежи, вкл. направа на изкопи, полагане на тръби, прекарване на кабели и монтиране на кутии със сигнала. КИД 43.39 включва единствено дейности по почистване на нови сгради след завършване на строителството и други довършителни строителни дейности, неklasифицирани другаде. Съгласно КИД-2008 код 42.22 включва дейности по изграждане на преносни и разпределителни електрически и далекосъобщителни мрежи, а код 43.21 включва специализирани строителни дейности по изграждане на електрически инсталации в сгради и съоръжения (вкл. инсталации за далекосъобщения, компютърни мрежи и кабелни мрежи за телевизионни програми, вкл. оптичните влакна).</p> <p>Допълнително, икономическата дейност, за която се кандидатства е тази, в рамките на която въвежданият по проекта нов модел ще се реализира/предлага на пазара (стока/услуга). Тази дейност се определя съгласно приетата нова версия на Класификацията на икономическите дейности на НСИ (КИД-2025) - Приложение 12.2 и именно тя следва да бъде посочена в раздел „Е-Декларации“, поле „Код на проекта по КИД-2025 на НСИ“ от Формуляра за кандидатстване.</p> <p>С КИД-2025 са въведени промени в икономическите дейности на ниво сектори, раздели, групи, както и класове (четиризначни кодове на икономическите дейности)</p>

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
			<p>спрямо КИД-2008. Затова на кандидатите се препоръчва да се запознаят внимателно с новата версия на КИД-2025, включително с Кодовата таблица на преход между КИД-2008 и КИД-2025. В тази връзка, напр. посоченият в запитването код 43.39 съгласно КИД-2008 вече е 43.35 „Други довършителни строителни дейности“ като отново не включва описаните от кандидата строителни дейности. Съгласно КИД-2025, код 42.22 включва строителство на преносни и разпределителни електрически и телекомуникационни мрежи, а код 43.21 обхваща дейностите по изграждане на електрически инсталации във всички видове сгради и строителни съоръжения..</p> <p>В тази връзка, при необходимост от допълнителна информация относно правилното определяне на кода, кандидатите могат да се обърнат към НСИ, както и да се запознаят с Методологичните бележки във връзка с определянето на код на икономическа дейност съгласно КИД-2025 (Приложение 12.2).</p> <p>Допълнително, съгласно т. 13.2 от Условията за кандидатстване, по процедурата не са допустими дейности по закупуване или наемане на транспортни средства и съоръжения съгласно определението, посочено в Приложение 10. В тази връзка за повече информация по отношение на ограничението, моля да се запознаете с отговор на въпрос № 14.</p> <p>В заключение, обръщаме внимание, че само по себе си „закупуването на техника, с която фирмата не е разполагала до сега“ няма да се счита за отговарящо на определянията за нов модел, въведени по процедурата.</p>
97.	02.03.2026 г.	Здравейте, Бихте ли пояснили какво ще се разбира под "специфични български съставки, средства и продукти"? Много благодаря!	<p>Видно и от начина, по който е записана приоритетната подобласт в рамките на тематична област „Индустрия за здравословен живот, биоикономика и биотехнологии“, а именно: методи за чисто производство, съхранение, преработка и достигане до крайния потребител на специфични български съставки, средства и продукти (вкл. кисело мляко, мед и пчелни продукти, хляб, вино, млечни и месни продукти, етерични масла, бира, билки и билкови продукти, козметични средства и продукти), примерите за това какво се разбира под "специфични български съставки, средства и продукти" са дадени в скоби.</p> <p>Обръщаме внимание, че посочените в скобите продукти не представляват изчерпателен списък, а са само примерно изброени продукти.</p>

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
			<p>В случай че проектът на кандидат е свързан с подобни съставки или продукти, които отговарят на изискването, но не са сред изрично посочените, то в рамките на формуляра за кандидатстване следва да се представи нужната информация и аргументи в подкрепа на това.</p>
98.	02.03.2026 г.	<p>Уважаеми експерти, Моля за уточнения по преходни ваши отговори: 1. Чрез въпрос № 54 се отправя запитване дали закупуването на киоск за самообслужване (self-service kiosk) би се разглеждал като нов модел в допълващ бизнес процес, насочен към маркетинг и продажби (въпросът е зададен за ресторантьорската сфера). Вашият отговор обаче е повече от интересен: "...придобиването на терминали за поръчки или автомати за самообслужване (self-service kiosk), по-скоро представлява въвеждане в предприятието на поне един нов модел, свързан с нов или подобрен бизнес процес за производство на стоки и/или предоставяне на услуги (нов процесов модел)." Както многократно се изявихте, съгласно Приложение 10 "Нов модел, свързан с нов или подобрен бизнес процес за производство на стоки и/или предоставяне на услуги, представляват дейности, които превръщат суровините в стоки или услуги," Моля да обясните и поясните своя отговор на въпрос № 54, тъй като, поправете ме, ако греша, закупуването на киоск за самообслужване няма нищо общо с процеса по превръщане на суровина в стока, например картоф в картофена супа. Така представен, вашият отговор компроментира всички останали ваши отговори и определения по процедурата.</p>	<p>1. и 2. Управляващият орган потвърждава коректността на дадените отговори и насоки по цитираните в запитването въпроси с № 44 и 54, които са изготвени на база информацията, предоставена в запитването, като обръщаме внимание на следното:</p> <ul style="list-style-type: none"> - окончателно решение относно съответствието на даден кандидат и проектно предложение с изискванията на процедурата, ще бъде взето от Оценителната комисия, която ще разполага с цялата необходима информация; - дадените по конкретен въпрос разяснения, доколкото същите се базират на представената в него информация, важат само за съответното такова питане и не следва да се приемат и прилагат като общовалидни, както и да са предмет на интерпретирани тълкования; - разясненията в рамките на настоящата рубрика се дават по отношение на условията за кандидатстване и не могат да съдържат становище относно качеството и допустимостта на конкретно проектно предложение. <p>Във връзка с горепосоченото, обръщаме внимание, че отговорът на въпрос № 54 е даден в контекста на предприятие, извършващо дейност в сектор услуги и в тази връзка „закупуването на киоск за самообслужване“ има връзка именно с процеса по предоставяне на самата услуга и достигането ѝ до крайния потребител.</p> <p>Допълнително, следва да имате предвид, че в определени ситуации продуктите и процесите иновации/нови модели могат да бъдат тясно свързани, особено когато процесът не се различава от продукта/услугата. Това важи особено за услугите, при които производството, доставката и потреблението се осъществяват едновременно.</p> <p>В заключение, под нови стоки/услуги съгласно определения, посочени в т. т. 13.1. „Допустими дейности“ от Условията за кандидатстване и Приложение 10, следва да се разбира такива, които предприятието до момента не е произвеждало/предлагало. Допълнително, същите следва значително да се различават от предишните стоки и/или</p>

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		<p>2. Чрез въпрос № 44 е отправено запитване дали за Дружество с код на икономическа дейност 56.11 „Дейност на ресторанти и заведения за бързо обслужване“ би се разглеждало като нов продуктово модел въвеждането на кроасан чрез реализация на проектно предложение, на което вие отговоряте отрицателно.</p> <p>Съгласно Приложение 10, "Под нови стоки и/или услуги се разбира такива, които предприятието до момента не е произвеждало."</p> <p>Моля ви да поясните недвусмислено какво ще се разглежда като нова стока/услуга, за да може всички кандидати да бъдат правилно насочени в подготовката на своите проекти, защото към момента това остава загадка.</p> <p>Поздрави.</p>	<p>услуги, произвеждани/предлагани от предприятието, както и да могат да бъдат въведени на пазара. Във връзка с посоченото, в рамките на раздел „Допълнителна информация необходима за оценка на проектното предложение“ от Формуляра за кандидатстване, е задължително да бъде представена информация както за новите стоки и/или услуги, които предприятието предвижда да произвежда/предлага в резултат от подкрепата по проекта, така и за досега произвежданите/предлаганите от него.</p> <p>Обръщаме внимание, че подобрените стоки и/или услуги, от своя страна, следва да притежават значителни подобрения на една или повече характеристики или експлоатационни спецификации. Това включва добавяне на нови функции или подобрения на съществуващите функции или на потребителската ползност. Съответните функционални характеристики включват качество, технически спецификации, надеждност, дълготрайност, икономическа ефективност по време на употреба, достъпност, улеснение, използваемост и удобство за потребителя.</p> <p>По отношение на нов модел, свързан с подобрен бизнес процес за производство на стоки и/или предоставяне на услуги, задължително следва да е налице една или повече от една нови функции на съответния бизнес процес, които значително се различават от тези на предишните бизнес процеси, въведени в организацията на дейността на предприятието.</p>
99.	02.03.2026 г.	<p>Уважаеми дами и господа,</p> <p>Във връзка с кандидатстване по процедура BG16RFPR001-1.010 „Нови модели в производството от страна на МСП“, моля за разяснение относно допустимостта на следните кодове на икономическа дейност (КИД 2008):</p> <p>42.22 „Строителство на преносни и разпределителни електрически и далекосъобщителни мрежи“</p> <p>42.99 „Строителство на други съоръжения, неклассифицирани другаде“</p> <p>Моля да уточните дали предприятия с код на проекта в икономическа дейност 42.22 „Строителство на преносни и</p>	<p>Разяснения в рамките на настоящата рубрика се дават по отношение на условията за кандидатстване и не могат да съдържат становище относно качеството и допустимостта на конкретно проектно предложение.</p> <p>Следва да имате предвид, че в случай на избран режим „регионална инвестиционна помощ“, недопустими по процедурата са кандидатите, които са заявили подкрепа за дейност, попадаща в следните сектори:</p> <ul style="list-style-type: none"> - сектора на стоманата, лигнитата и въглищата; - сектор транспорт, както и свързаната с него инфраструктура; - производство, съхранение, пренос и разпределение на енергия и за енергийни инфраструктури;

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		<p>разпределителни електрически и далекосъобщителни мрежи“ или 42.99 „Строителство на други съоръжения, неклассифицирани другаде“ са допустими кандидати в режим „Регионална инвестиционна помощ“, съгласно условията за кандидатстване и приложимия режим на държавна помощ.</p> <p>Благодаря предварително за съдействието.</p>	<p>- сектора на широколентовия интернет.</p> <p>Видно от горепосоченото ограничение съответствие със същото се доказва и проверява на база дейността, за която се заявява подкрепа в рамките на проекта, а не на база основната икономическа дейност, осъществявана от кандидата. Следва да имате предвид и че в рамките на даден четирицифрен код могат да попадат както допустими, така и недопустими дейности.</p> <p>Обръщаме внимание също така, че икономическата дейност, за която се кандидатства е тази, в рамките на която въвежданият по проекта нов модел ще се реализира/предлага на пазара (стока/услуга). Тази дейност се определя съгласно приетата нова версия на Класификацията на икономическите дейности на НСИ (КИД-2025) - Приложение 12.2 и именно тя следва да бъде посочена в раздел „Е-Декларации“, поле „Код на проекта по КИД-2025 на НСИ“ от Формуляра за кандидатстване.</p> <p>С КИД-2025 са въведени промени в икономическите дейности на ниво сектори, раздели, групи, както и класове (четиризначни кодове на икономическите дейности) спрямо КИД-2008. Затова на кандидатите се препоръчва да се запознаят внимателно с новата версия на КИД-2025, включително с Кодовата таблица на преход между КИД-2008 и КИД-2025. В тази връзка, напр. посоченият в запитването код 42.22 „Строителство на преносни и разпределителни електрически и далекосъобщителни мрежи“, съгласно КИД-2008 е преименуван на „Строителство на преносни и разпределителни електрически и телекомуникационни мрежи“. Възможно е да са налице и промени по отношение на дейностите, които обхваща посочения клас.</p> <p>В тази връзка, при необходимост от допълнителна информация относно правилното определяне на кода, кандидатите могат да се обърнат към НСИ, както и да се запознаят Методологичните бележки във връзка с определянето на код на икономическа дейност съгласно КИД-2025 (Приложение 12.2).</p> <p>Конкретно изискването да не се подкрепят дейности, свързани с производство, съхранение, пренос и разпределение на енергия и за енергийни инфраструктури, както и сектора на широколентовия интернет е заложено в чл. 13, буква б) на Регламент (ЕС) № 651/2014, като посоченото обхваща и предприятия, извършващи дейности по строителство на енергийна и широколентова инфраструктура.</p>

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
			<p>В допълнение, определението за енергийна инфраструктура по смисъла на чл. 2 от Регламент (ЕС) № 651/2014 е дадено в Приложение 10 към Условието за кандидатстване, като обръщаме внимание, че в него попадат вкл. и системите за пренос и разпределение на електроенергия.</p> <p>Обръщаме внимание, че предвид спецификата на посочените дейности в областта на строителството, кандидатите следва да съобразят и изискванията по отношение на принципа за „ненанасяне на значителни вреди“, и осигуряване на тяхното спазване.</p> <p>Допълнителна информация относно спазването на хоризонталните принципи и принципа за „ненанасяне на значителни вреди“ е представена в т. 17 от Условието за кандидатстване и в Приложение 18 към тях. Съответствието с посочените хоризонтални политики ще бъде проследявано както на етап оценка на проектните предложения, така и на етап изпълнение на проектите.</p> <p>Окончателно решение относно съответствието на даден кандидат и проектно предложение с изискванията на процедурата, ще бъде взето от Оценителната комисия, която ще разполага с цялата необходима информация.</p>
100.	03.03.2026 г.	<p>Уважаем екип на УО,</p> <p>Молим за следното разяснение по процедурата: предприятие - кандидат извършва дейност по преработка на хранителни (неселскостопански) продукти с основен Код по КИД 2008 - 10.89 „Производство на други хранителни продукти, неклассифицирани другаде“. Допустимо ли е да кандидатстваме за ДМА, свързан с процеса на опаковане на крайния продукт (а не със самия процес на производство или нов продукт), тъй като с опаковането завършваме производствения цикъл, за да стигне продукта до пазара?</p> <p>Предварително благодарим!</p>	<p>Посочената информация в запитването Ви не е достатъчна, за да се даде еднозначно становище относно допустимостта на подобен тип разход, тъй като не е видно какъв е новия модел, който ще се въвежда в предприятието.</p> <p>Обръщаме внимание, че по процедурата са допустими единствено проекти, които са насочени към въвеждане в предприятията на поне един нов модел, свързан с производство на нови или подобрени стоки и/или услуги, или свързан с нов или подобрен бизнес процес за производство на стоки и/или предоставяне на услуги. Определения за нов модел са представени в т. 13.1 от Условието за кандидатстване и в Приложение 10.</p> <p>Допълнително, съгласно определението за нов модел, свързан с нов или подобрен бизнес процес за производство на стоки и/или предоставяне на услуги дадено в Приложение 10 към Условието за кандидатстване, същото представлява дейности, които превръщат суровините в стоки или услуги, включително инженеринг и</p>

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
			<p>свързаните с него технически изпитвания, анализи и сертификационни дейности в подкрепа на производството.</p> <p>Във връзка с горепосоченото и съгласно информацията, представена в запитването, в случай че опаковането е част от цялостния производствен процес на съответната стока, и при положение че кандидатът и проектното предложение отговарят и на всички останали изисквания и условия по процедурата, то разходът за подобен актив би бил допустим за финансиране.</p> <p>Следва да се има предвид, че ако новият модел има отношение единствено към фазата на логистиката/ транспортирането или към маркетинга/ продуктовото позициониране, няма да отговаря на изискването за нов процесов модел, свързан с производство на продукт.</p> <p>Обръщаме внимание, че по процедурата недопустими са предприятия, кандидатстващи за финансиране на част от икономически дейности (изрично изброени в подт. 2.2.) от т. 11.2 „Критерии за недопустимост на кандидатите“ на Условието, които съгласно КИД-2025 на НСИ (Приложение 12.2) попадат в сектор С - раздел 10 „Производство на хранителни продукти“, раздел 11 „Производство на напитки“ и раздел 20 „Производство на химични продукти“, измежду които е и 10.89 „Производство на други хранителни продукти, неклассифицирани другаде“, като ограничението е приложимо само за дейност, свързана с производство на яйчни продукти и яйчен албумин.</p>
101.	04.03.2026 г.	Здравейте, Моля да потвърдите, че в контекста за определяне на свързани предприятия - вертикално свързани пазари се отнасят до предлагането на едни и същи продукти по вертикала. Много благодаря!	За целите на настоящата процедура е възприето определението за „вертикално свързани пазари“ съгласно § 1, т. 8 от Допълнителните разпоредби на ЗМСП, а именно: <i>“Вертикално свързани пазари” са пазарите на стоки и услуги, непосредствено предшествващи или следващи съответния продуктов пазар по веригата производство - разпределение.</i> “
102.	04.03.2026 г.	Здравейте , По процедурата допустимо ли е да се кандидатства за дейност производството на пелети (което е част от код С16.29) получени от индустриалната преработка на дървесина.	<p>Съгласно подточка 2.3, на т. 11.2 от Условието за кандидатстване, предприятия, които кандидатстват за финансиране на дейности за преработка на горски продукти, не са допустими кандидати по процедурата.</p> <p>В тази връзка е въведено ограничение за код С 16 „Производство на дървен материал и изделия от дървен материал и корк, без мебели; производство на изделия от слама и</p>

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
			<p>материали за плетене“ от КИД-2025 на НСИ, като следва да се има предвид, че производството на дърва за горене, изделия от корк, слама и материали за плетене, както и производството на пелети (които са част от код С16.26 и код С16.28), са недопустими за подкрепа, с изключение на производството на пелети от дървесни отпадъци, получени от индустриалната преработка на дървесина (също част от код С16.26).</p> <p>С оглед на посоченото, разглежда се обхвата на код С16.26 и 16.28, при които производството на пелети не е допустимо, с изключение на производството на пелети от дървесни отпадъци, получени от индустриалната преработка на дървесина. Дървесните отпадъци обичайно представляват остатъчни продукти от преработката на дървесина в промишлени условия, които не представляват основния продукт, но често имат стойност като вторичен ресурс, гориво, суровина за други производства и др.</p> <p>В този смисъл, недопустими за финансиране по процедурата са дейностите по производство на дървесни пелети и брикети от необработени дървени материали, вършина и други дървесни отпадъци, получени от производства преди индустриалната преработка на дървесина, съгласно определението за „горски продукт“, посочено в Приложение 10 към Условието за кандидатстване.</p> <p>Обръщаме внимание, че изискването е по отношение на дейността, за която се заявява подкрепа (код на проекта), като същата се определя на база приетата нова версия на Класификацията на икономическите дейности – версия 2025 (КИД-2025) на Националния статистически институт (НСИ) (Приложение 12.2), а не по отношение на осъществяваната до момента основна и/или допълнителна икономическа дейността от страна на кандидата (код на организацията), която е съгласно КИД-2008. С КИД-2025 са въведени промени в икономическите дейности на ниво сектори, раздели, групи, както и класове (четиризначни кодове на икономическите дейности) спрямо КИД-2008. Така напр. цитирания в запитването клас 16.29 „Производство на други изделия от дървен материал; производство на изделия от корк, слама и материали за плетене“ съгласно КИД-2008, понастоящем (в рамките на КИД-2025) е разделен на три нови класа: 16.26 „Производство на твърди горива от растителна биомаса“, 16.27 „Довършителна обработка на изделия от дървен</p>

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
			<p>материал“ и 16.28 „Производство на други изделия от дървен материал и изделия от корк, слама и материали за плетене“.</p> <p>Във връзка с горепосоченото, с оглед правилното определяне кода на проекта (дейността, за която се заявява подкрепа) се препоръчва кандидатите да се запознаят внимателно с новата версия на КИД-2025, включително с Кодовата таблица на преход между КИД-2008 и КИД-2025. При необходимост от допълнителна информация, може да се обърнете към НСИ, както и да се запознаете с Методологичните бележки във връзка с определянето на код на икономическа дейност съгласно КИД-2025 (Приложение 12.2).</p> <p>Обръщаме внимание, че икономическата дейност, за която се кандидатства (по КИД-2025 на НСИ - Приложение 12.2), е тази, в рамките на която въвежданият по проекта нов модел ще се реализира/предлага на пазара (стока/услуга). Тази дейност следва да бъде посочена в раздел „Е-Декларации“, поле „Код на проекта по КИД-2025 на НСИ“ от Формуляра за кандидатстване.</p> <p>В заключение, следва да имате предвид, че във връзка с посоченото ограничение, кандидатите, които кандидатстват за дейност с код С16.26 и код С16.28, следва да опишат подробно точния предмет на дейност и произвежданите от тях продукти в раздел „Допълнителна информация необходима за оценка на проектното предложение“ от Формуляра за кандидатстване.</p> <p>Следва да имате предвид, че не продуктът или услугата са водещи при преценка на допустимостта на даден проект, а дали чрез него се въвежда нов модел, който отговаря на изискванията на процедурата.</p>
103.	05.03.2026 г.	<p>ДО Управляващия орган на Програма „Конкурентоспособност и иновации в предприятията“ 2021–2027</p> <p>ОТНОСНО: Искане за разяснение и предложение за преразглеждане на ограничението за максимален размер на</p>	<p>Следва да имате предвид, че настоящата рубрика е предназначена за предоставяне на разяснения по отношение на условията за кандидатстване, такива каквито са утвърдени от Управляващия орган (УО) и публикувани при официалното обявяване на процедурата.</p> <p>Допълнително, преди официалното обявяване на всяка една процедура за конкурентен подбор, същата се публикува за обществено обсъждане на интернет страницата на Министерство на иновациите и растежа, както и в системата ИСУН, и всяко</p>

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		<p>безвъзмездната финансова помощ спрямо средногодишните нетни приходи от продажби</p> <p>Уважаеми дами и господа,</p> <p>Във връзка с условията за кандидатстване по процедура BG16RFPR001-1.010 „Нови модели в производството от страна на МСП“, бихме желали да отправим искане за разяснение и предложение за преразглеждане на ограничението за максимален размер на заявената безвъзмездна финансова помощ, обвързан със средногодишните нетни приходи от продажби на кандидата за периода 2022–2024 г.</p> <p>Съгласно публикуваните условия, максималният размер на заявената безвъзмездна финансова помощ не следва да надвишава:</p> <p>за микропредприятия – 100% от средногодишните нетни приходи от продажби за периода 2022–2024 г.;</p> <p>за малки предприятия – 60% от средногодишните нетни приходи от продажби за периода 2022–2024 г.;</p> <p>за средни предприятия – 25% от средногодишните нетни приходи от продажби за периода 2022–2024 г.</p> <p>Бихме искали да обърнем внимание, че при настоящите икономически условия това ограничение създава сериозни практически затруднения именно за микропредприятията и малките предприятия, които са основна целева група на програмата.</p> <p>През последните години се наблюдава значително увеличение на цените на индустриалното оборудване, машините и технологичните линии. В много производствени сектори дори минималните конфигурации на модерно оборудване надвишават възможностите, които произтичат от посочените ограничения.</p> <p>На практика се получава следната ситуация:</p>	<p>заинтересовано лице може да предоставя мотивирани предложения за промяна и коментари по проектите на документи.</p> <p>Обръщаме внимание, че подобно предложение по настоящата процедура не е било получено.</p> <p>След официалното обявяване на съответната процедура, заложените по нея изисквания се прилагат такива, каквито са били утвърдени от страна на УО, като съгл. чл. 26, ал. 7 от Закона за управление на средствата от европейските фондове при споделено управление, частта, определяща условията за кандидатстване, може да се изменят само в следните случаи:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. при промени в правото на Европейския съюз и/или българското законодателство, в политиката на европейско и/или национално ниво, основана на стратегически документ или в съответната програма, които налагат привеждане на документите в съответствие с тях; 2. за увеличаване на финансовия ресурс по процедурата; 3. за удължаване на срока за подаване на проектни предложения.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		<p>значителна част от микропредприятията в производствения сектор реализират годишни обороти в диапазона приблизително 100 000 – 300 000 лева;</p> <p>малките предприятия често имат обороти около 400 000 – 600 000 лева.</p> <p>При тези нива на оборот, ограниченията водят до допустим размер на безвъзмездната помощ, който е недостатъчен за закупуване на реално работеща технологична линия или дори на една ключова индустриална машина със съпътстващо оборудване.</p> <p>В същото време за средни предприятия с обороти от порядъка на десетки милиони лева (например около 30 млн. лв.) ограничението от 25% позволява значително по-високи бюджети и съответно по-големи инвестиции в модерни технологии.</p> <p>Това създава дисбаланс, при който именно най-малките предприятия – които често имат най-голяма нужда от технологично обновяване и диверсификация – се оказват в по-неблагоприятна позиция спрямо по-големите компании.</p> <p>В тази връзка бихме искали да отправим следното предложение за преразглеждане на ограниченията:</p> <p>за микропредприятия – максималният размер на заявената безвъзмездна помощ да бъде до 200% от средногодишните нетни приходи от продажби за периода 2022–2024 г.;</p> <p>за малки предприятия – максималният размер на заявената безвъзмездна помощ да бъде до 100% от средногодишните нетни приходи от продажби за периода 2022–2024 г.</p> <p>Разбира се като не коментираме общото ограничение от 250 000 евро/</p> <p>Подобна корекция би позволила на микропредприятията и малките предприятия реално да реализират инвестиции в</p>	

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		<p>съвременни машини, производствени линии и технологични решения, които да доведат до внедряване на нови производствени модели, повишаване на производителността и създаване на по-висока добавена стойност.</p> <p>Считаме, че подобна промяна би била в пълно съответствие с целите на процедурата – насърчаване на иновациите и модернизацията в предприятията – и би увеличила реалния ефект на програмата върху развитието на микро и малките производствени компании.</p> <p>Бихме били благодарни за разяснение дали съществува възможност за преразглеждане на посоченото ограничение или за прилагане на по-гъвкав механизъм, който да отчита спецификата на инвестициите в производствено оборудване.</p> <p>На основание ЗУСЕФСУ и Регламент (ЕС) 2021/1060, които предвиждат възможност Управляващият орган да публикува разяснения и изменения на насоките за кандидатстване, отправяме настоящото предложение за преразглеждане на ограничението</p> <p>С уважение,</p>	
104.	05.03.2026 г.	<p>Във връзка с процедура BG16RFPR001-1.010 „Нови модели в производството от страна на МСП“, бихме искали да получим разяснение относно допустимостта на определен тип инвестиции.</p> <p>Микропредприятие регистрирано в гр. Червен бряг, НКПД 35.12 (производство на ел.енергия от ВЕИ) планира да въведе нов модел за организация и управление на процесите по експлоатация и поддръжка на системи за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници. Новият модел предвижда внедряване на автоматизирани технологични решения за диагностика, мониторинг и поддръжка на оборудването.</p>	<p>Съгласно т. 14.2. „Допустими разходи“ от Условието за кандидатстване, допустими по настоящата процедура са само разходите за дълготрайни активи, които са необходими за новия модел, въвеждан в предприятието чрез проекта, който задължително следва да е свързан с производство на нови или подобрени стоки и/или услуги, или свързан с нов или подобрен бизнес процес за производство на стоки и/или предоставяне на услуги.</p> <p>В тази връзка и доколкото в запитването е посочено, че новият модел е свързан с организация и управление на процесите по експлоатация и поддръжка на системи за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници, същият по-скоро попада в обхвата на нов модел в допълващ бизнес процес, свързан с организацията и управлението в предприятието съгласно определението, посочено в Приложение 10. В</p>

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		<p>В тази връзка предвиждаме придобиването на следните активи: индустриален безпилотен летателен апарат (дрон) с термографска камера, предназначен за диагностика и мониторинг на състоянието на фотоволтаични системи; роботизирана машина за автоматизирано почистване и поддръжка на фотоволтаични панели.</p> <p>Целта на инвестицията е въвеждане на нов модел за автоматизирана, превантивна и технологично подпомогната поддръжка на ВЕИ инсталации, което да доведе до повишаване на ефективността на производствения процес и оптимизация на експлоатацията.</p> <p>Моля за разяснение дали придобиването и внедряването на подобен тип оборудване може да се счита за допустима инвестиция по процедурата, когато е част от въвеждане на нов модел на организация и управление на производствените процеси в предприятието.</p>	<p>случай на заявени разходи за активи, които са свързани само с допълващ бизнес процес, същите са недопустими за финансиране.</p> <p>Обръщаме внимание обаче, че в случай на избран режим „регионална инвестиционна помощ“, съгласно Условието за кандидатстване и Приложение 3.А към тях недопустими по процедурата са кандидати, които са заявили подкрепа за дейност, попадаща в следните сектори:</p> <ul style="list-style-type: none"> - сектора на стоманата, лигнита и въглищата; - сектор транспорт, както и свързаната с него инфраструктура; - производство, съхранение, пренос и разпределение на енергия и за енергийни инфраструктури; - сектора на широколентовия интернет. <p>Конкретно изискването да не се подкрепят дейности, свързани с производство, съхранение, пренос и разпределение на енергия е заложено в чл. 13, буква б) на Регламент (ЕС) № 651/2014 като посоченото обхваща предприятия с дейност съгласно КИД-2025 в сектор D “Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия, газообразни горива и енергия за оглаждане“, към който попада и код 35.12.</p> <p>Видно от горепосоченото ограничение, съответствие със същото се доказва и проверява на база дейността, за която се заявява подкрепа в рамките на проекта (код на проекта), а не на база на основната икономическа дейност, осъществявана от кандидата.</p> <p>В тази връзка, обръщаме внимание също така, че икономическата дейност, за която се кандидатства е тази, в рамките на която въвежданият по проекта нов модел ще се реализира/предлага на пазара (стока/услуга). Тази дейност се определя съгласно приетата нова версия на Класификацията на икономическите дейности на НСИ (КИД-2025) - Приложение 12.2 и именно тя следва да бъде посочена в раздел „Е-Декларации“, поле „Код на проекта по КИД-2025 на НСИ“ от Формуляра за кандидатстване.</p>

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
			<p>При необходимост от допълнителна информация относно правилното определяне на кода, кандидатите могат да се обърнат към НСИ, както и да се запознаят с Методологичните бележки във връзка с определянето на код на икономическа дейност съгласно КИД-2025 (Приложение 12.2).</p> <p>Окончателно решение относно съответствието на даден разход с изискванията на процедурата, ще бъде взето от Оценителната комисия, която ще разполага с цялата необходима информация, вкл. представената във Формуляра обосновка както по отношение на новия модел, така и във връзка с необходимите за неговото въвеждане в предприятието активи.</p>
105.	05.03.2026 г.	<p>Уважаеми дами и господа,</p> <p>Във връзка с процедура BG16RFPR001-1.010 „Нови модели в производството от страна на МСП“ моля за разяснение относно допустимостта на инвестиция. Нашето предприятие извършва дейност във водния товарен транспорт и оперира товарен кораб. Планираме подмяна на съществуващия основен двигател с нов, по-ефективен и технологично по-модерен, с цел намаляване на разхода на гориво и повишаване на енергийната и оперативната ефективност на услугата. Бихме искали да разберем дали подобна инвестиция може да се счита за допустима по процедурата.</p> <p>Благодаря предварително.</p>	<p>Разяснения в рамките на настоящата рубрика се дават по отношение на Условието за кандидатстване и не могат да съдържат становище относно качеството и допустимостта на конкретно проектното предложение.</p> <p>Обръщаме внимание, че едно от основните изисквания за допустимост на проектите по процедурата е същите да са насочени към въвеждане в предприятията на поне един нов модел, свързан с производство на нови или подобрени стоки и/или услуги, или свързан с нов или подобрен бизнес процес за производство на стоки и/или предоставяне на услуги.</p> <p>На база представената в запитването информация не в налице потвърждение за изпълнение на горепосоченото изискване за допустимост на инвестицията.</p> <p>Допълнително, следва да имате предвид, че в рамките на настоящата процедура, в случай на избран режим „регионална инвестиционна помощ“, недопустими са кандидати, които са заявили подкрепа за икономическа дейност, попадаща в сектор транспорт, както и свързаната с него инфраструктура. Обръщаме внимание, че изискването е по отношение на дейността, за която се заявява подкрепа (код на проекта), като същата се определя на база приетата нова версия на Класификацията на икономическите дейности – версия 2025 (КИД-2025) на Националния статистически институт (НСИ) (Приложение 12.2), а не по отношение на осъществяваната до момента основна и/или допълнителна икономическа дейността от страна на кандидата (код на организацията), която е съгласно КИД-2008.</p>

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
			<p>Определението за „транспортен сектор и свързана с него инфраструктура“ е посочено в Приложение 10 към Условието за кандидатстване, където са изброени както съответните недопустими кодове, така и тези които са изключени от обхвата на определението съгласно чл. 2, пар. 45 от Регламент (ЕО) № 651/2014.</p> <p>Допълнително, в случай че е избран режим „регионална инвестиционна помощ“, дейностите, включени в проектното предложение, следва да имат за свой основен предмет осъществяването на ЕДНА от следните първоначални инвестиции в материални и/или нематериални активи:</p> <ul style="list-style-type: none"> - създаване на нов стопански обект; - увеличаване на капацитета на съществуващ стопански обект; - диверсификацията на продукцията на даден стопански обект с продукти или услуги, които той не е произвеждал или предлагал до този момент . <p>Допълнителна информация относно допустимите категории първоначални инвестиции, в случаите на избран режим „регионална инвестиционна помощ“ съгласно Регламент (ЕС) № 651/2014, е представена в Приложение 3.А към Декларацията за държавни/ минимални помощи (Приложение 3) към Условието за кандидатстване.</p> <p>В тази връзка и предвид спецификата на актива, посочен в запитването, считаме, че по-скоро не е налице спазване на изискването за първоначална инвестиция в цялостно ново решение.</p> <p>Обръщаме внимание, че по процедурата е недопустимо да се предоставя подкрепа и по отношение на дейности по извършване на инвестиции за постигане на намаляване на емисиите на парникови газове от дейности, посочени в Приложение I към Директива 2003/87/ЕО (Приложение 17). Посоченото се отнася до предприятия, включени в Регистъра за търговия с квоти за емисии на парникови газове, наличен на следния адрес: https://union-registry-data.ec.europa.eu/report/eu-registry-accounts, където обичайно фигурират и операторите на кораби.</p>
106.	05.03.2026 г.	Здравейте,	По процедурата е налице следното изискване: „ <i>В случай че по процедурата бъдат подадени проектни предложения от две или повече свързани предприятия-</i>

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		<p>Във връзка спосоченото: В случай че по процедурата бъдат подадени проектни предложения от две или повече свързани предприятия-кандидати, осъществяващи подобна дейност, административен договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ ще бъде сключен само с едно от тези предприятия.</p> <p>Допустимо ли е две или повече свързани предприятия-кандидати да кандидатстват/сключат договор за БФП в случай, че осъществяват различна икономическа дейност, съответно и проектните предложения не попадат в обхвата на "подобна дейност"?</p> <p>С уважение,</p>	<p>кандидати, осъществяващи подобна дейност, административен договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ ще бъде сключен само с едно от тези предприятия.</p> <p>Проверка на одобрените кандидати за посоченото ограничение ще се извършва към датата на кандидатстване и към датата на сключване на административния договор, като под „подобна дейност“ следва да се разбира основна икономическа дейност за последната приключена финансова година, попадаща в рамките на същия тризначен цифров код (група) съгласно КИД на НСИ (Приложение 12.1 и Приложение 12.2).</p> <p>В допълнение, по процедурата не е налице изискване две или повече свързани предприятия-кандидати да кандидатстват по процедурата и в случай, че бъдат одобрени да сключат договор, стига те да не извършват подобна дейност.</p>
107.	05.03.2026 г.	<p>Уважаеми дами и господа,</p> <p>Във връзка с критерий за оценка I. „Иновативност и приложимост на подкрепения нов модел“, т. 1 „Степен на защита на въвеждания по проекта нов модел“, съгласно който се присъждат 6 точки в случай че „въвежданият нов модел е защитен със свидетелство за действаща регистрация на полезен модел и кандидатът е притежател и първоначален заявител на полезния модел“, моля за разяснение относно начина на тълкуване на това изискване.</p> <p>Съгласно условията за кандидатстване, под „нов модел, въвеждан в предприятието“ следва да се разбира иновация на ниво предприятие, която е свързана с производство на нови или подобрени стоки и/или услуги или с нов или подобрен бизнес процес за производство на стоки и/или предоставяне на услуги, като същата следва значително да се различава от досегашните стоки, услуги или процеси на предприятието.</p> <p>В същото време по процедурата е предвидено, че новият модел следва да бъде внедрен чрез придобиване на дълготрайни материални и/или нематериални активи (ДМА/ДНА), които ще</p>	<p>Моля да се запознаете с отговор на въпрос № 88.</p> <p>В допълнение към него, имайте предвид, че кандидатът следва да представи информация и обосновка за връзката на съответния обект на ИС с новия модел, въвеждан по проекта, която да дава яснота кои особености/характеристики на новия модел са защитени като обект на ИС. Тази формулировка не поставя ограничение по отношение на това дали новият модел, който ще бъде въведен по проекта, се основава на техническо решение, защитено като обект на ИС или самият продукт или процес, предмет на новия модел, е регистриран като обект на ИС.</p> <p>Следователно, ако новият модел, свързан с производство на поне една нова или подобрена стока и/или услуги, или с поне един нов или подобрен бизнес процес, се основава на техническо решение, защитено с полезен модел, също би се считало за отговарящо на изискванията на критерий „Степен на защита на въвеждания по проекта нов модел“, като за да получи 6 т. проектното предложение, следва да са изпълнени и следните обстоятелства:</p> <ul style="list-style-type: none"> - регистрацията следва да е действаща към датата на кандидатстване; - кандидатът следва да е притежател и първоначален заявител на полезния модел.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		<p>довежат до производството или предлагането на нови или подобрени стоки и/или услуги.</p> <p>Предвид горното възниква следният въпрос:</p> <p>Как следва да се тълкува условието „въвежданият нов модел е защитен със свидетелство за действаща регистрация на полезен модел“, при положение че „новият модел“ по смисъла на процедурата представлява иновация на ниво предприятие (нов или подобрен продукт/услуга или нов или подобрен бизнес процес), а полезният модел по своята правна същност защитава техническо решение (устройство, конструкция или технология)?</p> <p>По-конкретно, следва ли да се приема, че изискването е изпълнено в случаите, когато:</p> <ul style="list-style-type: none"> - новият продукт/услуга или производствен процес, който ще бъде въведен по проекта, се основава на техническо решение, защитено с полезен модел, притежаван от кандидата, или - се изисква самият продукт или процес, предмет на новия модел, да представлява обект на регистрация като полезен модел? <p>В тази връзка моля за разяснение и по следните допълнителни въпроси:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Допустимо ли е по проекта да бъде предвидено придобиване на дълготраен материален актив (ДМА), в който ще бъде интегрирано техническо решение, защитено с полезен модел, притежаван от кандидата, като чрез внедряването му ще се реализира новият модел в дейността на предприятието? - В случай че в рамките на един проект са заявени няколко дълготрайни материални актива (ДМА), като техническото решение, защитено с полезен модел, ще бъде интегрирано само в част от тях, а останалите активи са необходими за осигуряване на цялостното функциониране на новия модел, ще бъде ли 	<p>По отношение допустимостта на активите, обръщаме внимание, че съгласно посоченото в т. 14.2 „Допустими разходи“ от Условието за кандидатстване: „Всеки един актив (ДМА/ДНА), заявен в бюджета на проекта, следва да бъде обоснован като необходим за въвеждане в предприятието на поне един нов модел, свързан с производство на нови или подобрени стоки и/или услуги (нов продуктов модел), или свързан с нов или подобрен бизнес процес за производство на стоки и/или предоставяне на услуги (нов процесов модел). Тази обосновка следва да бъде представена в раздел „План за изпълнение/ Дейности по проекта“ от Формуляра за кандидатстване. В случай, че даден актив, заявен в бюджета на проекта, не е обоснован като необходим за въвеждания в предприятието на поне един от горепосочените нов продукти или процесов модел, разходът за него ще се счита за недопустим.</p> <p>Във връзка с горепосоченото, допустими по проекта са само разходите, които са пряко свързани и необходими за въвеждания нов модел, като обосновката за необходимостта от съответните активи следва да бъде направена от гледна точка на новия модел, който е обект на подкрепа по проекта, а не по отношение на документа, удостоверяващ степента на неговата защита.</p>

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		<p>признато изпълнението на критерия за 6 точки по т. 1 „Степен на защита на въвеждания по проекта нов модел“?</p> <p>Моля за разяснение относно начина на тълкуване на това изискване за целите на коректното прилагане на критерия при подготовката на проектни предложения.</p> <p>С уважение</p>	
108.	05.03.2026 г.	<p>Здравейте,</p> <p>Моля за следното разяснение:</p> <p>През 2026 г. е регистрирана фирма Б., в която фирма С. притежава 50% и фирма М. притежава 50%. От друга страна управляващите на фирма Б. са физическо лице 1 - мажоритарен собственик и управител на фирма С. и физическо лице 2, мажоритарен собственик и управител на фирма М. И трите фирми осъществяват дейност, попадаща в рамките на същия тризначен цифров код (група) съгласно КИД-2025.</p> <p>1) Това прави ли фирма С. и фирма М. свързани лица?</p> <p>2) Може ли фирма С. и фирма М. да подадат отделни проектни предложения по настоящата процедура и в случай на одобрено финансиране и двете фирми да сключат договори за безвъзмездна финансова помощ?</p> <p>Благодаря</p>	<p>Поради липсата на достатъчно конкретна информация в запитването, не може да бъде предоставен категоричен отговор на въпроса Ви.</p> <p>В тази връзка, обръщаме внимание, че в Условието за кандидатстване е посочено, в случай че по процедурата бъдат подадени проектни предложения от две или повече свързани предприятия-кандидати, осъществяващи подобна дейност, административен договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ ще бъде сключен само с едно от тези предприятия.</p> <p>Уточнено е също, че под свързани предприятия се разбират предприятията по чл. 4, ал. 5-8 от Закона за малките и средните предприятия (ЗМСП), както и че свързаността на кандидатите ще се изследва към датата на сключване на административния договор (в случай че достигнат до този етап).</p> <p>Допълнително, за целите на процедурата под „подобна дейност“ следва да се разбира основна икономическа дейност за последната приключена финансова година, попадаща в рамките на същия тризначен цифров код (група) съгласно КИД на НСИ (Приложение 12.1 и Приложение 12.2).</p> <p>Следва да имате предвид, че окончателно решение, относно съответствието на одобрен за финансиране кандидат с изискванията за бенефициент, ще бъде взето от екипът по договаряне, който ще разполага с цялата необходима информация.</p>
109.	05.03.2026 г.	<p>Здравейте,</p> <p>В случай че по проекта се предвижда въвеждане и на нов модел в допълващ бизнес процес, насочен към маркетинг и продажби, и/или администрация и управление - но той не е допустим като разход, но въпреки това ще бъде въведен от предприятието във</p>	<p>Съгласно информацията посочена в Приложение 6 към Условието за кандидатстване по отношение на цитирания в запитването критерий, проектното предложение би получило точки по него, ако изпълнението му (съгласно предвидените в него дейности и свързаните с тях разходи) води до въвеждане и на нов модел в допълващ бизнес процес, насочен към маркетинг и продажби, и/или администрация и управление.</p>

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		<p>връзка с въвеждането на новите продукти, които ще започнат да се произвеждат чрез изпълнението на проекта - то тогава проектното предложение ще получи ли допълнителни точки по критерий "Въвеждане на нов модел в допълващ бизнес процес"? Благодаря!</p>	<p>Следва да имате предвид, че въвеждането в предприятието на нов модел в допълващ бизнес процес не следва да бъде обособено като отделна дейност, но за да получи точки по критерия, кандидатът задължително следва да представи информация за него в рамките на поле 11. Въвеждане на нов модел в допълващ бизнес процес от раздел 9. „Допълнителна информация необходима за оценка на проектното предложение“ на Формуляра за кандидатстване.</p> <p>Във връзка с изискванията по отношение допустимостта на разходите по процедурата, обръщаме внимание, че ако възнамерявате да заявите по проекта и въвеждане на маркетингов или организационен нов модел, то следва на първо място да обследвате дали въвеждането му може да бъде направено чрез активите, необходими за въвеждане на основния модел (продуктов или процесов). Ако това не може да бъде направено с едни и същи активи, то този допълващ нов модел няма да се счита за допустим и съответно няма да бъдат присъдени допълнителни точки по критерий „Въвеждане на нов модел в допълващ бизнес процес“.</p>
110.	05.03.2026 г.	<p>Здравейте, Бихте ли пояснили как актив машина за въвеждане на нов бизнес производствен процес и съответно за произвеждане на нов продукт може да бъде използван едновременно и за въвеждане на Нов модел в маркетинга - с цел реклама и маркетинг на новия продукт? Обикновено машини се използват за производство на нов продукт и нов производствен процес, но за маркетинг са необходими друг вид разходи - как се свързват двете, за да се получат точките по критерий Въвеждане на нов модел в допълващ бизнес процес? Благодаря</p>	<p>Следва да имате предвид, че посочената в запитването хипотеза за това даден актив да е необходим и да се използва както за въвеждането в предприятието на основен нов модел, така и на допълващ такъв, не е задължително условие по процедурата, а възможност, която не е приложима по отношение на всяко едно проектно предложение.</p> <p>Посочената възможност зависи както от спецификата на дейността, която дадено предприятие осъществява, така и от характеристиките на съответните нови модели, за които се заявява подкрепа. В тази връзка няма как да бъде даден универсален пример, но за информация и по-голяма яснота, представяме следната хипотетична възможност, която следва да бъде тълкувана само по отношение на конкретното питане:</p> <p><i>Медицински център въвежда нов модел свързан с предоставяне на нова медицинска услуга за проследяване на здравния статус на пациентите от разстояние посредством софтуерно приложение. Чрез приложението, освен снемане на определени медицински показатели на пациентите относно здравния им статус, има възможност и за събиране, и анализ на данни, които впоследствие да бъдат</i></p>

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
			<i>използвани за маркетингови цели с цел по-точно таргетиране на потенциални клиенти.</i>